

**Apmācību kurss „Roma III regulas noteikumi un praktiskā piemērošana”
Rīga, 2012. gada 29.–30. novembris
Seminārs**

Lietas

Martiny/Medin

1. lieta: „Pamestais keltu tīģeris”

2005. gadā Anita sekretāre, kurai ir vācu un īru pilsonība, un Māris, menedžeris no Latvijas, noslēdza laulību Romas katoļu baznīcā Dublinā. Vēlāk laulātie dzīvoja kopā savā laulāto mājā Dublinā. Tomēr 2010. gadā vispārējā ekonomiskā situācija Īrijā pasliktinājās, un pajuka arī viņu laulība. Māris, kurš zaudēja darbu, 2012. gada februārī pameta Īriju un sāka kārtot jaunu dzīvi Rīgā. Anita, dziļi vilusies Īrijā, atgriezās Berlīnē (Vācijā) un tur palika. Cenšoties pēdējo reizi pārliecināt Anitu sekot sev uz Rīgu, 2012. gada jūlijā Māris pat piekrita slēgt vienošanos, saskaņā ar kuru iespējamo šķiršanos regulēs Vācijas tiesību akti. Šī vienošanās tika notariāli apstiprināta Berlīnē viņa apciemojuma laikā. Tomēr 2012. gada novembrī Māris, atmetot cerības atjaunot laulību, iesniedza laulības šķiršanas pieteikumu Rīgā.

Saskaņā ar Vācijas likumu tiesības laulāt nosaka atbilstoši pušu pilsonībai (Vācijas Ievada likuma 13. pants). Tiek uzskatīts par pietiekamu, ja forma, kādā tiek reģistrēta laulība, atbilst vietas, kur tiek noslēgta laulība, tiesību aktiem (Vācijas Civill kodeksa Ievada 11., 13. pants). Saskaņā ar Īrijas likumdošanu reliģiska ceremonija tiek uzskatīta par pietiekamu laulības noslēgšanai.

Vācijas likumprojekts attiecībā uz Roma III regulas īstenošanu paredz, ka pušu izvēle attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem ir jānoformē notariāla akta formā. Pašlaik šāda prasība netiek paredzēta.

Jautājumi:

1. Vai ir piemērojama Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību (Brisele II-bis)? Vai Latvijas tiesas spēs īstenot jurisdikciju?
2. Vai ir piemērojama 2010. gada 20. decembra Padomes Regula (EK) Nr. 1259/2010, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai (Roma III)?
3. Ko lems Latvijas tiesa?

Lietas 1. variants

Anita un Māris neizvēlējās piemērojamus tiesību aktus.

Jautājums:

Vai rezultāts atšķirsies?

Lietas 2. variants

Pieņemsim, ka piemērojamos tiesību aktos eksistē laulāto atšķiršanas institūts un pieteikums par šādu laulāto atšķiršanu ir iesniegts Latvijā.

Jautājums:

Ko lems Latvijas tiesa?

2. lieta: „Ziemeļu šarms”

Kopš 2009. gada Kārlis, Latvijas pilsonis, strādā labi apmaksātu inženiera darbu Oslo (Norvēģijā), kur viņam ir arī dzīvoklis. Viņa sieva, latviete Ilze, ir palikusi Rīgā abu laulāto mājā. Pirmo darba gadu laikā ārvalstīs Kārlis atgriezās mājās, cik bieži vien spēja, lai satiktu sievu un pārējos ģimenes locekļus. Tomēr 2012. gadā viņa apciemojumi tika pārtraukti gandrīz pilnībā. Ilze vairs netic, ka vīra ilgstošā prombūtne ir saistīta ar viņa darbu; viņa uzskata, ka patiesais iemesls ir attiecības ar viņa kolēģi – sievieti – Oslo. Tāpēc viņa iesniedz laulības šķiršanas prasību Rīgā. Viņa arī pieprasa sev pienākošos laulāto kopīpašuma daļu un iesniedz prasību par uzturēšanas līdzekļiem pēc laulības šķiršanas.

Jautājumi:

1. Vai ir piemērojama 2003. gada 27. novembra Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību (Brisele II-bis)? Vai Latvijas tiesas spēs īstenot jurisdikciju

- a) attiecībā uz laulības šķiršanu?
- b) attiecībā uz laulāto īpašuma prasību?
- c) attiecībā uz uzturēšanas līdzekļu prasību?

2. Kāds likums ir piemērojams

- a) attiecībā uz laulības šķiršanu?
- b) attiecībā uz laulāto īpašuma prasību?
- c) attiecībā uz uzturēšanas līdzekļu prasību?

3. lieta: „Latviešu/holandiešu pāris”

Diāna, Nīderlandes pilsoņe, un Līga, Latvijas pilsoņe, noslēdza laulību Hāgā (Nīderlandē). Pēc diviem gadiem Līga iesniedz laulības šķiršanas prasību Latvijas tiesā Rīgā. Līga vienu gadu ir uzturējusi pastāvīgo dzīvesvietu Rīgā, bet Diāna — Hāgā. Saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem laulība, kas noslēgta starp viena dzimuma personām, ir uzskatāma par spēkā esošu. Saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem pastāv iespēja šķirt laulību. Latvijas tiesību akti neparedz laulības starp viena dzimuma personām.

Jautājumi:

1. Vai ir piemērojama Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību (Brisele II-bis)? Vai Latvijas tiesas spēs īstenot jurisdikciju?
2. Vai ir piemērojama Padomes 2010. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 1259/2010, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai (Roma III)?
3. Ko lems Latvijas tiesa?